

Kommer operation Havsbris att stoppa stöldligorna?

STÖLDERNA AV BÅTMOTORER gick upp med 13 procent förra året i Stockholmsområdet.

Även om de minskade i övriga delar av landet är dessa brott oftast genomförda av internationella ligor och en ständig källa till oro för båtägarna.

2019 anmäldes 2 270 stölder av båtmotorer i Sverige. Fler än sex motorer om dagen.

Men det är inte bara hela utombordare som stjäls, utan också växelhus och motorkåpor, som kan kosta tiotusentals kronor att ersätta. Dessutom lämnar tjuvarna ofta kvar båtarna på stranden vid utvalda "slaktplatser" där motorerna kan hämtas med bil, vilket lätt leder till ytterligare skador på skroven.

Utombordare har inte instansade serienummer. På båtmässan i Göteborg visades nyligen en monstersnurra på 450 hästar med prislapp på över en halv miljon kronor. Serienumret var märkt med – en klisterlapp. Det kan gå att identifiera en modern motor med hjälp av elektronik, men det är krångligt för polisen och fungerar inte i det europeiska datasystem (SIS) som alla polismyndigheter inom Schengenområdet har tillgång till. Cirka 40 procent av anmälningarna som görs till polisen i Sverige är dessutom så inkompleta att motorerna inte är sökbara.

De japanska motorerna är mest attraktiva. Förra året var 29 procent av de stulna snurrorna av märket Yamaha, som från och med i år märker alla sålda motorer från 30 hk och uppåt med Securmark. En åtgärd som inte stoppar tjuvarna, men gör ägarna kan identifieras om motorn hittas.

De som drabbas av stölderna drabbas av frustration, ilska, och kostsamma självrisker.

Båtägaren Mats, en äldre man med sommarhus i Roslagen, har under de senaste fem åren drabbats av inte mindre än sex motorstölder och två stöldförsök. Med hjälp av en sändare i en av motorerna kunde den senare spåras till Rumäniens Svarta havskust:

"Nu låter jag ett varv i närheten montera av motorn varje höst, förvara den över vintern och montera på den till våren. Det går på några tusen om året för en 70-hästare".

Sjöpolisens lager för stöldgods i Stockholm är inte fullt nu på vintern, men här finns ändå ett antal båtar, många motorer och motordelar och ett dussintal moderna vattenskotrar, vanligtvis stulna av svenska tjuvar. De har märkts om så att de riktiga ägarna inte ska kunna identifieras. Därför ska de skrotas för att inte komma ut omärkta på marknaden. Här står också en Buster som "inte finns". Båtens tillverkningsnummer har aldrig existerat.

Robert Aschberg är TV-producent och journalist med ett stort eget båtintresse. Han är även medlem i Sjöräddningssällskapets styrelse.

I Båtliv är Robban krönikör med rätt att tycka till. Om du har åsikter eller tips så kan du maila honom på adressen Robert.Aschberg@batliv.se

– Tjuvarna använder pirror ibland, eller släpar motorerna på presenningar, säger sjöpolisen Erik Ullberg-Westin. Men ibland lyfter de flera hundra kilo tunga utombordare, man begriper inte hur, det finns ju ingenting att hålla i.

Stölderna ökar i början och i slutet av båtsäsongen. Ligorna planerar ofta sina råder i förväg. De rekognoscerar och använder till och med drönare. Det händer att de gräver ned motorer eller gömmer dem för senare hämtning. Det har använts små gummibåtar med elmotorer för att bogsera släp med flera stulna båtar till "slaktplatserna". Härdade motorlås bräcks med grova rör. En sorts ryska militära handbloss fungerar som skärbrännare och smälter av låsöglor och kättingar. Tjuvar har också slagit sprintarna ur Y-bommarnas bryggfästen och dragit iväg båtar med bommarna släpande i vattnet.

En tingsrättsdom från januari i år visar ett vanligt tillvägagångssätt. De två gärningsmännen från Litauen inledde sin turné med att gå till Biltema och handla "plastsäckar, tejpullar, handskar, bultsax, skyddsplast, filt, förtöjningstamp och hylsor".

Polisen tog dem när de lastade stulna utombordare i ett Shurgard-förråd de hyrt långt i förväg. Den ene, som tidigare åkt fast för liknande brottslighet i Sverige dömdes för grovt häleri till ett års fängelse och utvisning. Stöld kunde inte bevisas. Den andre, tidigare ostraffad, fick villkorligt.

OPERATION HAVSBRIS

I vår inleds operation Havsbris för att störa, hindra och gripa tjuvar i de internationella ligor som stjälar motorer i Stockholms skärgård.

Operationen är ett initiativ av sjöpolisen, som kommer att delta i och leda samarbetet med Kustbevakningen, NOA, Tullen, gränspolisens, trafikpolisens och kustnära lokalpolisområden. Även Kronofogden och Skatteverket kommer att involveras.

– Det handlar inte om en informationskampanj, säger Magnus Hammenfors vid sjöpolisen.

– Det här är en operativ insats, ett sätt att få igång samarbetet på riktigt och nå resultat.

Robert Aschberg

Vattenskotrar i sjöpolisens lager med stulet gods. Foto: Robert Aschberg.

30 procent drabbade av stöld

30 PROCENT AV Båtlivs läsare har varit utsatta för en stöld. Det visar en enkät som tidningen har genomfört bland sina läsare.

Det finns ett stort behov av information om hur båtägarna i landet förvarar sina fritidsbåtar om dessa varit utsatta för stölder/försök och vilken märkning motorerna har.

Båtliv får ofta frågan om hur båtägarna normalt förvara sina båtar när de drabbas. Vi genomförde därför en enkät i månadsskiftet januari–februari. Enkäten skickades ut i ett av Båtlivs digitala nyhetsbrev till drygt 100 000 mottagare. Knappt 800 svar kom in, vilket är en god svarsfrekvens.

Svaren visar att 234 läsare (30%) av alla svarande har varit utsatta för stöld där båten förvarats. Av dessa har cirka 160 båtar förvarats hos båtklubben, på land eller i vattnet medan cirka 50 båtar förvarats på tomten eller vid ett fritidshus och övriga i allt från låsta industriutrymmen till gästplats vid sjökrog.

Alla drabbade hade korrekta uppgifter om motornummer men endast 10% av motorerna hade en fungerande spårsändare.

Drygt 425 av alla svaranden bor i Uppland och Sörmland. 10% av alla som svarat funderar på att lämna båtlivet.

Båtsamverkan med polisen förekommer för 30% av alla bara under sommarhalvåret medan cirka 20% har Båtsamverkan året runt och för övriga finns inga sådana förutsättningar.

Enkäten ger besked om var de flesta stölder äger rum och att båtägarna hellre skyddar sina båtar än slutar med båtlivet.

Enkätformen är ett enkelt och snabbt sätt att få information om vad ni läsare tycker i olika frågor. Alla svar är anonyma och sammanställningen sker i ett program utan Båtlivs medverkan och vi hoppas på samma engagemang hos er läsare om vi återkommer i andra frågor.

Lars Afzelius

En slaktplats i Roslagen.. Foto: Polisen.